

Zvesti

OBČASNÍK CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

Prečo pôst
Večera Pánova u vás doma
Anketa
Vyhodnotenie roka a volieb
S vierou a rozumom
Udialo sa
Nenechajte si ujst'

Ročník 22
1/2018
16.3.2018

MILÍ PRIATELIA

Nie tak dávno ma inšpiroval príbeh od Bruna Ferrera o Dvoch zrkadlách. Satan si vymyslel magické zrkadlo. Každý, kto sa doňho pozrel, videl v ňom všetko zlé a škaredé. Veľmi sa mu to páčilo. Čím boli veci odpornejšie, tým mal väčšiu radosť. Raz však satanovi zrkadlo vypadlo a rozbilo sa na milión kúskov. Vietor rozniesol kúsky do celého sveta. V podobe malých zrníčok sa črepiny dostali ľuďom do očí. Začali vidieť všetko naopak. Všíмали si len to, čo bolo škaredé a všade videli iba zlo.

Keď Boh videl, čo sa stalo, zosmutnel. Rozhodol sa, že ľuďom pomôže. Poslal na svet svojho Syna, v ktorom svet mohol vidieť Boží obraz. Ježiš odzrkadľoval Božiu dobrotu, spravodlivosť a lásku. Ježiš prišiel ako zrkadlo pre ľudí. Kto sa na Neho pozrel, znovu objavil dobrotu a lásku a naučil sa odlišovať ich od egoizmu a ľži, nespravodlivosti a pohrdania. Mnoho ľudí si zamilovalo Božie zrkadlo a vydali sa za Ježišom.

Pôstny čas je ideálnym obdobím na to, aby sme sa poctivo pozreli do Božieho zrkadla. Uvidíme v ňom Božiu starostlivosť o nás v požehnaní každodenného chleba, uvidíme v ňom aj Božiu spravodlivosť v odsúdení každého hriechu, no srdcom tohto zrkadla je Kristus na kríži – láska Božia, ktorá prečisťuje naše srdcia, dáva možnosť poznať pravdu a žiť v pravde. Dobrou príležitosťou aj v našom cirkevnom zbore sú pravidelné stretávania pri Božom slove, modlitbách, pri sviatosti Večere Pánovej. Verím, že nové vydanie zborových Zvestí priniesie ďalšie objavy Božej lásky a dobroty. Vytvorme si priestor pre Božie zrkadlo aj v našich rodinách. Aby sme, keď sa doň pozrieme pri odchode z domu, nezabudli, kto sme.

Mgr. **Lýdia Kordošová**
národná farárka

SENIORÁT, SLOVENSKO, SVET

ZBIERKA PRE ILOK

Evanjelický a. v. slovenský cirkevný zbor Ilok sa nachádza na najvýchodnejšom cípe Chorvátska. Cirkevný zbor má 850 členov. Od r. 1999 v ňom pôsobia man-želia Dušan a Božena Sajákovci. Bohoslužobným jazykom je slovenčina. V roku 2012 sa cirkevný zbor pustil do nutnej rekonštrukcie a prístavby kostola. Hrubá stavba je už hotová, no stále majú veľkú časť prác pred sebou. Postupujú podľa financií, a preto sa náš seniorát rozhodol vyhlásiť zbierku na zadováženie dvoch nových zvonov, ktoré Iločanom budú pripomínať spolupatričnosť bratov a sestier zblízka aj zďaleka. V prípade záujmu môžete prispieť priamo v kostole alebo prevodom na účet a informáciu o výške zaslaného príspevku (prípadné otázky) pošlite na vladifek@gmail.com.

IBAN: HR82 2340 0091 1101 90331

Viac informácií na www.ecavlos.sk/zbierka-pre-iloc/

(red.)

VYJADRENIE PRESDNÍCTVA CIRKVI K SÚČASNEJ SPOLOČENSKEJ SITUÁCII

27.2.2018

Predsedsntvo ECAV na Slovensku je hlboko

otrasené správou o zákernej vražde novinára Jána Kuciaka a Martyiny Kušnírovej a vyjadruje úprimnú sústrasť ich príbuzným. Dúfame, že tento otrasný čin bude dôkladne vyšetrený a vinníci budú spravodlivo potrestaní. Žiadame, aby boli urobené účinné opatrenia na zaistenie bezpečnosti novinárov, ako aj všetkých mierumilovných občanov Slovenskej republiky.

(www.ecav.sk)

"Veriť, učiť sa a milovať, spoločne sa radovať."

MAGDALÉNKA

EVANJELICKÁ MATERSKÁ ŠKOLA

ZÁPIS DETÍ

(šk.rok 2018/2019)

25.-26. APRÍLA
13:00-18:00 HOD.

7.4.2018
slávnostne
otvárame nové
priestory

Magdalénka ponúka

- Biblické vzdelávanie•
- Jazda na poníkoch•
- Kružok anglického jazyka•
- Lezenie na boulderingovej stene•
- Pobyt v sol'nej jaskyni•
- Plavecký výcvik•
- Spolupráca s múzeom SMOPaJ•
- Tvorivé dielne•
- Besiedky a vystúpenia•
- Výlety•

Nezabudnite priniest':
> vyplnenú žiadosť
> potvrdenie od detského lekára

www.magdalenka.ecavlos.sk

MÁME PROBLÉM?

Když uslyšíme slovo „epidemie“, ihned si uvědomíme obrovské nebezpečí a tragické důsledky. Uvedu jeden příklad. V současné době patří k velmi nebezpečným epidemiím HIV/AIDS. V subsaharské Africe bylo v roce 2009 HIV pozitivních 22,5 miliónů občanů. Epidemie má hrozný dopad na rodiče i děti. V Jižní Africe klesla doba dožití z 60 let v roce 1990 na zhruba 30 let v roce 2010. Dopad HIV/AIDS na děti je skutečně děsivý. 4,3 miliony dětí ve věku patnácti let již na AIDS zemřely; 2 miliony dětí zemřely, když jim ještě nebylo 15 let. Dnes žijí 3 miliony dětí a 10 miliónů mladých lidí s nemocí HIV. 15 miliónů dětí na světě ztratilo jednoho nebo oba rodiče kvůli AIDS. Epidemie HIV/AIDS je podle odborníků vskutku velký světový zabiják.

Proč to připomínám? Důvodem je ještě hroznější skutečnost, kterou prožívají všichni lidé na zemi. Všichni totiž dědíme „infekci zla“, která se projevuje už u dětí velikou neposlušností a sobectvím, a u mladých a dospělých mnohými negativními vlastnostmi. Pán Ježíš vyjmenoval negativní vlastnosti, které všichni dědíme: „Z nitra totiž, z lidského srdce, vycházejí zlé myšlenky, smilství, loupeže, vraždy, cizoložství, chamtivost, zlovolnost, lest, bezuzdnost, závistivý pohled, urážky, nadutost, opovážlivost. Všecko toto zlé vychází z nitra a znesvěcuje člověka.“ Mar.7,21-23.

Jistě si klademe otázku, kde se ty negativní vlastnosti v lidech vzaly? Odpověď máme v Bibli. Když se naši prarodiče rozhodli pro cestu neposlušnosti vůči

Bohu a otevřeli se cele pro svého nepřitele-satana, on vložil do jejich lidské přirozenosti infekci zla, kterou Bible nazývá hříchem. Projevilo se to už v jejich rodině; jejich prvorozený syn se stal vrahem. Všichni jejich potomci zdědili tuto hroznou infekci zla. Když se lidé rozmnožovali, šířila se v nich i infekce zla.

V 1.Moj.6,5 čteme velmi smutné konstatování: „I viděl Hospodin, jak se na zemi rozmnožila zlovůle člověka a že **každý výtvar jeho mysli i srdce je v každé chvíli jen zlý**. Litoval, že na zemi učinil člověka.“ „Země byla před Bohem zkažená a plná násilí... byla zcela zkažená... plná lidského násilí.“ Gen.6,11-13. Pán Bůh se rozhodl pro likvidaci lidstva. Našel se však člověk, který při své zkaženosti měl velikou úctu k Pánu Bohu a rozhodl se žít s Bohem. Důsledkem jeho rozhodnutí byla skutečnost, že „Noe našel u Hospodina milost.“ Gen.6,8. Noe poslušně připravil koráb pro záchranu své rodiny a Božího stvoření.

Po záchraně Noeho a jeho rodiny se ukázalo, že infekce zla zůstala v něm i v jeho potomcích. A tak se infekce zla šíří dál ve všech lidech. Tisíc let před Kristem David konstatoval: „*Hospodin na lidi pohlíží z nebe... Zpronevěřili se všichni, zvrhli se do jednoho, nikdo nic dobrého neudělá, naprosto nikdo.*“ Žalm 14,2. Na počátku naší epochy apoštol Pavel s velikým zármutkem konstatoval: „*Vím totiž, že ve mně, to jest v mé lidské přirozenosti, nepřebývá dobro. Chtít dobro, to dokážu, ale vykonat už ne. Vždyť nečiním dobro, které chci, nýbrž zlo, které nechci... Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti?*“ Řím.7,18-19.

V dnešní postmoderní době mnozí odborníci konstatují, že je úžasný pokrok ve vědě, ve vzdělání, v technice, ale není žádný pokrok v proměně člověka k lepšímu jednání. I v této době obrovského pokroku má člověk ve své přirozenosti všechno zlo, které Ježíš Kristus jmenuje.

A přece jsou dnes lidé, kteří prožili proměnu. Jsou to lidé, kteří se dovedou obětovat pro záchranu a dobro druhých a pro šíření lásky v tomto světě lhostejnosti.

Jsou to lidé, kteří se obrátili na Ježíše Krista s prosbou, aby je vyléčil z epidemie zla a

proměnil jejich lidskou přirozenost. A Ježíš Kristus činí tyto zázraky proměny už dva tisíce let.

Takovou proměnu prožil i apoštol Pavel; z muže nenávisti se stal muž lásky. Svoji proměnu vyjádřil těmito slovy: „*Jsem ukřižován spolu s Kristem, nežiji už já, žije ve mně Kristus. A život, který zde nyní žiji, žiji ve víře v Syna Božího, který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne.*“ Gal.2,19-20 Svou vnitřní proměnu vyjádřil slovy, že jeho stará přirozenost, ovládaná infekcí zla, byla ukřižována spolu s Kristem a Kristus v něm stvořil novou přirozenost, ve které Duch Boží dává růst novým vlastnostem, které Pavel jmenuje: „*Ovoce Božího Ducha je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrotá, věrnost, tichost a sebeovládání.*“ Gal.5,22.

**„Chtít dobro, to dokážu, ale vykonat už ne.
Vždyť nečiním dobro, které chci, nýbrž zlo,
které nechci...“ Řím.7,18-19.**

Tento zázrak uzdravení z epidemie zla a stvoření nové přirozenosti nazývá apoštol Pavel „znovuzrození k novému životu skrze Ducha svatého“, anebo „spasení z milosti.“ Tit.3,5 „Milostí tedy jste spasení skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. Jsme přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvoření k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil.“ Efez.2,8-10. I Ježíš Kristus připomíná, že

Když se díváme na křesťanskou církev, konstatujeme, že jsou dvojí křesťané. Ti, kteří Ježíše Krista přijali, prožili nové narození a žijí s Ním v osobním důvěrném vztahu, a v jejich životě je zcela viditelné ovoce Ducha – tedy nové vlastnosti a nový vztah k Bohu i k lidem. Jsou však také křesťané, kteří jsou jen formálními členy církve. Jejich život se neliší ničím od života těch, kteří žijí bez Boha.

proměna přirozeností, tedy „znovuzrození“ z Ducha svatého, je podmínkou vstupu do Božího království. Jan 3,3.

Tento zázrak uzdravení a duchovní i mravní proměny, tedy „znovuzrození“, nabízí Kristus všem lidem. Všechny k sobě volá: „Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.“ Mat.11,28. „Hle, stojím přede dveřmi a tluču; zaslechne-li kdo můj hlas a otevře mi, vejdu k němu a budu s ním večeřet a on se mnou.“ Zj.3,20.

„Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha.“ Jan 1,12-13.

Kdo se rozhodne a přijde v modlitbě k Pánu Ježíši Kristu a svěří se cele s plnou důvěrou i s celou infekcí zla, se všemi svými problémy a vinami do Jeho milosti a přijme Ho jako svého Zachránce, prožije zázrak uzdravení a proměnu svého nitra i svého života – prožije nové narození. Apoštol Pavel při pohledu na svůj život i na život mnohých znovuzrozených křesťanů radostně konstatuje: „Víme přece, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby tělo ovládané hříchem bylo zbaveno moci a my už hříchu neotročili.“ Řím.6,6

I apoštol Petr připomíná ve svém dopise tento veliký zázrak proměny skrze Ježíše Krista. „Veleben buď Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, neboť nám ze svého velikého milosrdenství dal vzkříšením Ježíše Krista nově se narodit k živé naději.“ 1.Petra 1,3. „On na svém těle vzal naše hříchy na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živí spravedlnosti.“ 1.Petra 2,24.

Apoštol Jan připomíná zvláštní skutečnost, o které mnozí lidé nemají ani tušení: „V tom je láska, ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že On si zamiloval nás a poslal svého Syna jako oběť smíření za naše hříchy.“ 1.Jana 4,10. Jsme nesmírně vděční, že Pán Bůh si zamiloval každého člověka a skrze svého Syna Ježíše Krista připravil dokonalé odpuštění, uzdravení a dokonalou proměnu pro každého člověka na této zemi. „Bůh chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu.“ 1.Tim.2,4. Je však velmi důležité, aby se lidé o této Boží nabídce dozvěděli, osobně ke Kristu přišli a s plnou důvěrou se cele svěřili do Jeho mocného působení.

Jestli jsi, milý čtenáři, ještě neprožil zázrak nového narození, využij tuto chvíli a obrať se s plnou důvěrou na Pána Ježíše, který je i v této chvíli při Tobě, dotýká se Tvého myšlení a chce vejít do Tvého nitra. Otevři Mu celou svoji bytost a v důvěrném rozhovoru Mu řekni všechno v naprosté upřímnosti. On Tě vyslyší, vejde do Tvého nitra, stvoří v Tobě novou přirozenost a v Jeho moci začne nová kapitola Tvého života. „Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré pominulo, hle je tu nové.“ 2.Kor.5,17

Mgr. Stanislav Kaczmarczyk

• KTO JE STANISLAV KACZMARCZYK

Teologiu vyštudoval na Evanjelickej bohosloveckej fakulte v Bratislave.

Po dvojročnej vojenskej službe pracoval od roku 1962 vo farskom zbore v Komorní Lhote. Koncom roku 1974 mu bol komunistickou vrchnosťou odňatý štátny súhlas k vykonávaniu duchovnej činnosti. V rokoch 1975 až 1983 pracoval v tlačiarni Tisk v Českom Tešíne. Od roku 1983 pôsobil ako farár ČCE v evanjelickom zbore v Štramberku. Od roku 1990 pôsobí v Evanjelickom zbore a.v. ČCE v Českom Tešíne Na Rozvoji. V rokoch 1993 až 2006 prednášal na Katedre kresťanskej výchovy na Pedagogickej fakulte Ostravskej univerzity. 4 roky pôsobil ako predseda Rady TWR-C, a následne niekoľko rokov ako člen Rady. V Detskej misii pôsobil 18 rokov ako predseda Rady, neskôr ako člen Rady. 16 rokov pracoval ako člen Evanjelizačného odboru pri Synodálnej rade ČCE.

S manželkou Olgou žije od roku 1961 a má 2 synov a 5 vnúčat.

PREČO PÔST?

Pôstu sa podrobuje človek vtedy, ak nemá čo jesť, alebo sa dobrovoľne vzdáva jedla a pitia. V staroveku to bolo obyčajne z náboženských dôvodov. Bol to strach z démonov, ktorí podľa antického názoru sa zmocňujú človeka prostredníctvom jedla, alebo ako príprava k stretnutiu sa s božstvom či prijatie magických síl.

V tomto súvisе niektorí poukazujú aj na Mojžiša pred prijatím Desatora, keď „chlieb nejedol ani vodu nepil“. (2M 34,28) Prorok Daniel v babylonskom zajatí spájal pôst s kajúcou modlitbou. „Potom som sa obrátil tvárou k Pánu Bohu, aby som sa v pôste, vo vrecovine a v popole úpenlivo modlil.“ (Dan 9,3)

Na mnohých miestach v SZ nájdeme zmienky o pôste. Izraeliti pre veľký deň zmierenia dostali príkaz od Hospodina: „Desiaty deň siedmeho mesiaca budete sa kajať a nebudete konať nijakú prácu...“ (3M 16,29) Žalmista vyznáva: „...ja pôstom som si koril dušu...“ (Ž 35,13) Kráľ Dávid sa dobrovoľne postil, keď si uvedomil, že zhršil s Bat-Šébou a narodený syn, ktorého splodili zomieral. (2S 12,16.22) Postil sa kráľ Acháb (1Kr 21,27), pôst vyhlásil Ezdráš pre ľud – „...aby sme sa pokorili pred svojim Bohom a vyprosili si od Neho priaznivú cestu...“ (Ezd 8,21), podobne urobil aj Nehemiáš (Neh 9,1), aj Židia v čase, keď mala Ester predstúpiť pred kráľa (Est 4,3), ba postil sa aj kráľ Dárius, keď bol Daniel v jame s levmi (Dan 6,19), ale aj Ninivčania, keď uverili Bohu na základe Jonášovej zvesti (Jon 3,5-7). Pokora, pokánie mali pôsobiť na Boha, aby odvrátil svoj hnev a zmieril sa so svojim ľudom.

Uprostred Božieho ľudu deň nariadeného pôstu bol dňom pracovného pokoja a jeho nesvätenie a porušenie sa trestalo smrťou (3M 23,29-30). Jednodňový pôst bol od rána do večera (2S 1,12), niekedy trval aj tri dni a tri noci (Est 4,16), ba aj sedem dní, vždy od rána do večera (1S 31,13). Sprievodným znakom pôstu bol plač (Ž 69,11), ale aj podlamujúce sa kolená (Ž 109,24).

Pôst sa stával čím ďalej tým viac súčasťou bohoslužby, ale nie vždy ho Hospodin prijímal ako obeť svojho ľudu. (Jer 14,12) Proroci neprestávali klásť dôraz na vnútornú premenu človeka, ktorej vonkajším výrazom mal byť kult a pôst. Pravý pôst, ktorý má spasiteľný účinok, musí viesť k náboženským a mravným skutkom (Iz 58,6-8).

V dobe babylonského zajatia boli popri dovtedajších pôstnych dňoch zachovávané ďalšie štyri (Zach 7,1-7; 8,19) – pôst v desiatom mesiaci na pamiatku začiatku obliehania Jeruzalema, v štvrtom mesiaci na pamiatku dobytia Jeruzalema, v piatom mesiaci na pamiatku zničenia chrámu; a v siedmom mesiaci na pamiatku povraždenia Izraelitov. (2Kr 25,1-26)

V Ježišovej dobe bolo 28 pôstnych dní. Pôst bol považovaný za službu Bohu, za záslušnejší skutok ako almužna. Židia boli presvedčení, že pôst prináša odpustenie hriechov, lieči choroby, vyháňa zlých duchov. Postili sa farizeji, často nad povinnosť (L 18,12), ale aj učenici Jána Krstiteľa.

Aj Pán Ježiš sa postil štyridsať dní a štyridsať nocí (Mt 4,2). Pripomína to Mojžišov štyridsaťdňový pôst, ale Ježišov pôst nebol prípravou na prijatie Božieho zjavenia, ale časom na zahájenie svojho pôsobenia ako Mesiáša. Okrem toho, nemáme správy o tom, že by sa Ježiš postil. Je príznačné, že ani jeho odporcovia Mu nikdy nevytýkali, že by nezachovával zvyčajné pôstne predpisy. Zachovávanie dobrovoľného pôstu pravdepodobne patrilo k obvyklým prejavom zbožnosti aj u Ježišových poslucháčov.

„Ak sa kresťania od dávnych čias postili, nekonali tak preto, aby si pôstom niečo zaslúžili či vydobyli, ale aby tým dokázali svoje trpezlivé očakávanie na Kristov príchod.“

Pán Ježiš však dáva pôstu celkom iný zmysel. Pôst nie je záslušný skutok, ktorým by sa mal človek chváliť, ale znamenie i obraz návratu k Bohu a pokánia, ktoré sa odohráva v skrytosti. Návrat k Bohu je osobná záležitosť medzi Bohom a človekom, a preto aj pôst nie je určený

pred verejnosť. A keďže návrat k Bohu je niečo radostné, nesmie mať pôst charakter smútočného obradu ako pri pohrebe. (Mt 6,16-18)

V prvotnej kresťanskej cirkvi pri dôležitých rozhodnutiach, trebárs pri vyslaní ďalších apoštolov do služby, bol pôst spájaný s modlitbou. Pri takomto modlitebnom sústreďení dochádzalo aj k zjaveniu Božej vôle. (Sk 13,1-3) V cirkevných zboroch založených apoštolom Pavlom pôst nemal nejaký zvláštny význam. Pavol spomína svoj osobný pôst, ale pravdepodobne ide o nedobrovoľné zrieknutie sa jedla, teda hlad. (2K 6,5; 11,27) A v Kol 2,16-23 bojuje proti snahe urobiť z pôstu predpísaný a záväzný rituál. O to väčší dôraz kladie na zapieranie seba samého, sebaovládanie, znášanie ťažkostí a protivenstiev pre evanjelium a Ježiša Krista. (1K 9,23-27)

Modlitba, pôst, pokora a pokánie patria neodlučiteľne k sebe. Ak sa kresťania od dávnych čias postili, nekonali tak preto, aby si pôstom niečo zaslúžili či vydobyli, ale aby tým dokázali svoje trpezlivé očakávanie na Kristov príchod. Už v 2. storočí sa medzi kresťanmi ujal zvyk, ktorý sa stal príkazom, aby sa každý kresťan postil na Veľký piatok, prípadne na Bielu sobotu. Teda v čase, keď je Kristus v hrobe. V nedeľu bol pôst zakázaný.

Taktiež bolo zvykom, aby sa pred krstom postil ako katechumen, tak aj jeho priatelia, ale aj ten, kto vykonával krst. Aj pred Večerou Pánovou sa niektorí postili na podporu duchovného a modlitebného sústredenia. Išlo o telesný pôst. Potraviny, ktoré človek ušetril pôstom, boli rozdávané chudobným.

Niečo z toho zostalo v nás, resp. poznáme to najmä zo života starších generácií. V pôstnom období si možno položíme otázku: Postiť sa, alebo nepostiť sa? Obyčajne myslíme na telesný pôst. Ak nám to prospeje, nie kvôli línii, tak včleňme pôst do niektorých dní nášho života. A k tomu pridajme pokoru, pokánie i modlitbu. No nevidíme v tom všetkom vlastné zásluhy, na základe ktorých by sme boli Bohu milší a bližší.

Sklonená hlava ako trstina, vrecovina a popol, keď je tu svár a zvada – toto nazývaš pôstom, vzácnym dňom Hospodinovým? – tak sa už dávno pýtal Hospodin svojho ľudu prostredníctvom proroka Izaiáša. (Iz 58,4-5)

A aby mal Boží ľud úplne jasno, tak mu Hospodin pripomenul: „Toto, hľa, je pôst, ktorý ja mám rád“ – rozviazať putá neprávosti, spretírať povrazy jarma, prepustiť utláčaných na slobodu, polámať každé jarmo, lámať svoj chlieb hladnému, biednych a bezprístrešných viesť do svojho domu, nahého priodiť a neskrývať sa pred svojím príbuzným. (Iz 58,6-7)

Pôst pre začiatočníkov

Ak nevíete, ako na pôst, prečítajte si o tom aj na <http://chcemviac.com/clanky/post-pre-zaciatocnikov/>

Komu napadne postiť sa takýmto spôsobom, než aby sme len rozmýšľali či máme alebo nemáme, môžeme alebo nemôžeme v pôstnom období jesť mäso? Pôst, to nie je len obmedzenie pokrmu a nápoja, ale zatlačenie seba samého do úzadia, aby do popredia vystúpil môj bližný, ktorý potrebuje moju pomoc.

Takto zmýšľajúcim a konajúcim Pán Boh zasľubuje svoje – svetlo, uzdravenie, vypočutie, prítomnosť, posilnenie i požehnanie, ktoré sa preniesie aj na ďalšie pokolenia (Iz 58,8-12).

Toto je pôst, ktorý má rád náš Pán a Boh. Nuž, postime sa predovšetkým takýmto spôsobom. A nad všetko ostatné, radujme sa z Kristovho víťazstva nad smrťou i hrobom. Jeho vzkriesenie je zárukou radostného a požehnaného života!

Odporúčam nájsť si čas, vziať Bibliu do rúk a prečítať si biblické verše uvedené v texte. Nech je to požehnaný čas pre všetkých čitateľov.

Mgr. Vladimír Ferenčík, zborový farár

NIE JE ZVYK AKO ZVYK

Opäť je tu pôstna doba. Zraky kresťanskej cirkvi sa teraz omnoho výraznejšie upierajú na obeť Pána Ježiša Krista. Hľadáme na Golgotu. V pokore a v pokání sa teda pripravujeme na sviatky umučenia a vzkriesenia Pána Ježiša Krista. Často sa zamýšľame aj nad otázkou, ako to prežívali naši predkovia.

Bola iná doba, iné priority spojené so začiatkom jarných poľnohospodárskych prác. Naši predkovia, hoci si veľmi ctili cirkevný rok, riadili sa aj podľa ročných období (jar, leto, jeseň, zima). Pôstne obdobie zapadá do tzv. jarného novoročia. Známe je obradnými činnosťami, ktoré zaisťovali existenciu rodiny. Išlo najmä o zabezpečenie zdravia ľudí i domácich zvierat, o dobrú úrodu, očistu chotára a hôr, očistu studničiek a riek, očistu obcí (dedín) od zlých síl, získanie náklonností zomrelých a i.

A tak po najveselšom období roka, po fašiangoch, sa cez Popolcovú strelu vstúpilo do obdobia pôstu. Pôst ako odriekanie istých pokrmov v určité dni v luteranizme patrí medzi adiaforá. Pôst je dobrovoľný. Je však dôležitým nástrojom duchovného rastu a duchovnej prípravy ako prejav pokáania. Často naši dedovia a staré mamy hovorievali, že ... *nie je hriech, čo ide do úst, ale z úst ... alebo ... zle vypovedané slovo je horšie ako meč...* V domácnostiach sa začali objavovať rôzne symboly – zelené prútky, bahniatka (maňušky), vajíčka, viac ohňa a vody. Rozmanitým cieľom zodpovedali i rozmanité prostriedky. Mnohí naši predkovia boli silne ovplyvnení rôznymi poverami, pohanskými zvykmi, ba až čarovaním, využívaním mágie. Preto poznáme už z konca 16. storočia v evanjelickej cirkvi rôzne artikuly, ktorými sa zakazuje praktizovať kult mŕtvych a iné

pohanské zvyky. Na Kvetnú nedeľu bolo zakázané nosiť na hroby predkov rôzne zelené prúťiky, bahniatka - maňušky, veľkonočné jedlá, vajíčka ba aj zapaľovať sviečky. Takže sa v evanjelických cintorínoch nezapaľovali sviečky ani na Pamiatku zosnulých. To je už modernejší zvyk, keďže dnes medzi kresťanmi zapálená sviečka predstavuje vzkrieseného Krista. Oheň dnes symbolizuje víťazstvo Ježiša Krista nad temnotou a smrťou, je symbolom Kristovho svetla.

Taktiež sa zakazovalo počas pašiových služieb Božích odhaľovať, hľadať poklady, ktoré mali byť zakopané v zemi. Poklad sa musel nájsť, kým kňaz dočítal pašie, inak sa stratil. Niekedy sa poklady mali nachádzať v jaskyniach, ktoré sa v čase čítania paší mali otvárať. Vieme, že Liptov je posiaty jaskyňami a iste táto povera bola silne zakorenená u našich predkov.

Dodnes sa zachovali aj rôzne jarne obchôdzky, chorovody, ku ktorým patria krásne obradové spevy. Mládež sa parádne vyobliekala. Na Smrtnú nedeľu vo Vrbici vynášali dievčatá Marmurienu a za nimi chlapci niesli Dedka. Pred domami dievčat, ktoré boli súce na vydaj, zaspievali pieseň, ktorou „oženili“ niektorého mládenca s dievčaťom z toho domu. Dedko znázorňoval zlú zimu a Marmurienu bola už nádejou jari.

V evanjelických obciach išlo už len o kultúrnu záležitosť bez zdôrazňovania magického podtónu. Kvetná nedeľa bola zasa dôležitá pre gazdov kvôli počasiu. Aké počasie bolo na Kvetnú nedeľu, také bolo i na Veľkonočnú nedeľu, ale hlavne také počasie malo byť počas žatvy. Gazdiné nevarili kapustu, aby nešla do kvetu, ale aby mala riadne hlavy.

Kvetnou nedeľou sa začína Veľký týždeň, z kresťanského hľadiska najvýznamnejšie obdobie roka. Jednotlivé udalosti smerujú k Ježišovej smrti na kríži a slávnemu zmŕtvychvstaniu.

Na Zelený štvrtok sa v evanjelických domácnostiach upriamuje pozornosť na Ježišovu poslednú večeru s učeníkmi. Gazdovia sa snažia práce dokončiť doobeda a potom ich už vidieť sedieť pri Cithare sanctorum alebo Biblii. Celé rodiny sa pripravujú na sviatosť spovede s Večerou Pánovou. Strava na Zelený štvrtok mala byť zelená. Boli to rôzne prívarky napríklad z listov mladej žihľavy, fazuľový, šošovicový prívarok so slepou kurou alebo s vajcom, zemiaky s kapustou.

Veľký piatok je dňom utrpenia a smrti Krista na golgotskom kríži. Preto sa vo všetkých protestantských cirkvách deň smrti Ježiša Krista svätí ako najväčší sviatok. Veriaci sa schádzajú na slávnostných pašiových službách Božích so spoveďou a s Večerou Pánovou. Duchovnou súčasťou boli aj pašiové školské hry. Bývali aj zhudobnené. Strava mala byť pôstna. V liptovských vodách bolo dosť rýb a tak nechýbali v pôstnej strave.

Biela sobota je dňom hrobového odpočinku Krista Pána. Biela sobota prináša svetlo. V domácnosti sa už vykonávajú drobné práce. Gazdinky pekli koláče, varilo sa údené mäso či šunka,

Cithara sanctorum,
prvý spevník evanjelikov

varila sa huspenina, vajíčka. Dievčatá si chystali vajíčka pre kúpačov, chlapci dokončievali korbáče a chystali si domáce voňavky (odkolon).

Veľkonočná nedeľa je dňom Ježišovho slávneho vzkriesenia. Veľkonočná slávnosť bola prvá veľká slávnosť, ktorú slávil prvý kresťania. Každá nedeľa nám pripomína, že Ježiš Kristus bol vzkriesený a žije. Jeho vzkriesenie potvrdzuje Jeho víťazstvo nad hriechom, diablom a smrťou. Ústredným bodom Veľkonočnej nedele je slávnostná bohoslužba. V domácnostiach je pripravený slávnostný obed.

Veľkonočný pondelok je dňom, ktorý vyjadruje vieru kresťanov vo vzkriesenie tela z mŕtvych, a s tým spojenú radosť. V mestách a na dedinách bolo a je však rušno aj z iných dôvodov. Z každej strany počuť krik. Oddávna je to tradičný sviatok mužov, mládencov a chlapcov. Od samého rána sa chodilo i dnes sa chodí po šibačke, oblievačke či kúpačke.

Šibanie a kúpačka je starý magický rituál, keď sa slávil sviatok jari ako symbol plodnosti. Dotyk vrbových prúťikov so ženským telom znamenal odovzdávanie plodivej sily. Oblievanie vyjadrovalo želanie, aby uzdravujúca, očisťujúca a omladzujúca sila, pripisovaná vode, prešla na oblievané ženy a dievky.

Dnes sa ale na šibačke, oblievačke zúčastňujú skôr otcovia so synmi, ktorí chodia spolu potešiť ženy v príbuzenstve. Chlapci sa vracajú s igelitkami plnými dobrôt, s peniačkami od tetušiek a krstných či starých mám, sprevádzaní oteckami, neraz už na neistých nohách.

Pôvodný vizuál však ešte stále udržiujú členovia folklórnych súborov a skupín, čím potom žije celé okolie.

So vzkrieseným Kristom tak pondelkové tradície nemajú veľa spoločného, hoci vzájomné návštevy, dobrá nálada a farebná pestrosť tohto dňa je veľmi príjemným spštením sviatkov.

Mgr. Daniela Fiačanová - spracovala podľa svojich výskumov

VEČERA PÁNOVA *u vás doma*

Milí priatelia, rád by som zaspomínal na svoje kaplánske obdobie. Prvé, čo musím povedať je – bolo to dávno! Ani neviem prečo, rád sa vraciam v myšlienkach práve do obdobia pôstu. Bola to naozaj tichá chvíľa, no pre mladého kaplána neuveriteľné rušná.

Každý deň niekto zaklopal na faru. Poprosil ma, či by som neprišiel prislúžiť Večeru Pánovu nejakej starenke alebo starčekovi, ktorého opatrovali v rodine. Až neskôr mi došlo, že navštívim každú rodinu v troch dedinkách, kde sa o niekoho starajú. Tak každý večer o piatej som sa niekam vybral. V jednej ruke kufriček so spovednými nádobami, v tej druhej fľaša vína. Muži z neďalekého pohostinstva zavtipkovali: „No, ale bude kaplánovi veselo.“ Naozaj bolo veselo!

Starí ľudia sú veľmi zábavní a väčšinou si pamätajú len pekné veci. Keď už všetko pospomínali a aspoň nachvíľu sa vrátili do obdobia, keď boli šťastní, na rad prišlo pokánie. Hlboká ľútosť nad životom a prežitým a potom, potom už len ticho. Každému z nich sa pár slz skotúľalo po líci. Nakoniec povedali: „Ďakujem! Spadol mi

veľký kameň zo srdca! Všetko, k čomu odteraz príde, prijmem s pokojom.“ Ťažkými rukami si utreli slzy a usmiali sa.

Táto chvíľa bola vzácna. Človek si uvedomil, aký neuveriteľný dar odpustenia skrze Ježiša môže priniesť. Pre kaplánsku dušu neexistovalo väčšie povzbudenie! Tak som každý deň niekomu, koho som dovtedy nepoznal, mohol priniesť zázrak.

Každý región je iný. Každý kraj má iné dary, inú mentalitu. To bolo v Liptove potrebné rýchlo pochopiť. Aj tu sa občas stáva, že navštívim rodinu s darmi Večere Pánovej. Predstavte si, že ľudia na odpustenie reagujú všade rovnako. Najprv si utru slzy a potom povedia: „Ďakujem.“

Večera Pánova nie je predzvesťou usmievania! To nie! To je jej hlboké nepochopenie! Večera Pánova je silou odpustenia. A odpustenie potrebuje každý človek. Ak sa budete niekedy rozhodovať, či pozvete k sebe kňaza, prosím, pamätajte len na jedno. Priniesť odpustenie! Ostatné veci nie sú dôležité!

Mgr. Marián Bochnička, predsedajúci zborový farár

VŠETKO SA MÔŽE ZMENIŤ

Pokánie a obdobie pôstu nemusí byť mrzutou, nevrlou a ufrflanou vecou. Rozhodnutím sa pre pokánie môžeme svoj život zmeniť. Pokánie, to je radostná zvesť, pretože znamená, že nič nie je nezmeniteľné, nič nie je zapečatené. Trest môže byť vždy zrušený. Veci sa môžu zmeniť. Ak môže začať znova Boh, potom môžeme aj my začať znova a znova a znova.

Toto je evanjelium, toto je radostná zvesť. Veľmi ma inšpiruje veta: „Ži na zemi tak, akoby si mal dnes večer odísť alebo akoby si mal ešte žiť tisíc rokov.“ To znamená, prežívaj naplno každodennú prítomnosť lásky – po celých dvadsaťštyri hodín. Dvadsaťštyri hodín ti úplne stačí.

Keď dávame, prijímame, zdieľame lásku, je to nádherné, pretože vieme, že smerujeme k Tomu, ktorý je nekonečne väčší, ako si môžeme predstaviť. Pokiaľ máme radi život, bojíme sa smrti. Kristus na Olivovej hore cítil strach a úzkosť. Ako človek prežíval ľudský strach. Smrť nás učí pokore a odovzdanosti. Učí nás obracať sa na Toho, kto vládne životu a smrti. Myslieť na smrť

znamená pripravovať sa. Pomáha nám to žiť inak, je to nutné a je to výzva. Každé stretnutie sa so smrťou by nás malo zmeniť, ukázať nám, na čo v živote nemáme zabúdať. Požiadať o odpustenie a vyznávať svoje hriechy. Nielen pred smrťou, nielen v starobe a v chorobe. Kresťan dáva svojmu životu zmysel, dodáva mu nádej. Svojím životom oznamujeme, že Kristus nezomrel a žije, žije v nás. Náš život a naše rany a zranenia sa premenia v nový život. To je zmyslom pokánia, to je vyvrcholením Veľkej noci, ktorá sa blíži! Vzkriesenie sa začína už na zemi. Nemôžeme byť porazení a zničení, lebo smrťou sa nič nekončí.

Boh je láska, Boh je milosrdenstvo, Boh je dobro, Boh je tolerancia, Boh je rešpekt, Boh je zdieľanie. A pokiaľ sa snažím naplno prežívať toleranciu, rešpekt, zdieľanie, lásku, ľudskú nehu a milosrdenstvo, približujem sa na svojej ceste k Bohu. A k tejto ceste nevyhnutne patrí pokánie, obrátenie sa a nový začiatok, vyznanie viery. Preto opäť pristupujem k Večeri Pánovej a prosím o nový začiatok a požehnanie.

MUDr. Mária Bochničková, MPH, PhD.

Čo vy a pôst?

Opýtali sme sa vás „čím je pre vás pôst“ a „ako ho prežívate v tomto období“

„Keď sa povie „pôst“, tak si predstavím, že celý deň nejem. Čiže si odopriem niečo, čo je pre mňa veľmi dôležité.“
„Nejesť by som počas pôstu jednoducho nezvládla a na druhej strane by som to kvôli zdraviu ani nemala robiť. Myslím si, že je to pre mňa skôr obdobie zamyslenia sa.“

Veronika Krčáhová

Jaro Marko ml.

„Pre mňa pôst a odriekanie znamená prestať venovať svoj čas veciam, ktoré zaberajú najviac môjho času, ktoré sú pre mňa prioritné a venovať čas Bohu. U mňa sa zriekanie týka väčšinou počítača.“
„Málokedy pociťujem, že sú dni v pôste iné ako dni mimo pôstu. No niekedy sa nájdu chvíle, ktoré by som mimo pôstu nezažil. Sú nimi modlitby alebo aj myšlienky.“

„Myslím si, že slovo pôst nesie v sebe veľmi hlboký a široký význam. Obdobie stíšenia by malo priniesť určité výzvy, s ktorými chce človek ďalej pracovať. Pre mňa osobne znamená pôst obdobie ponorenia sa do svojho srdca a jeho skúmanie. Obdobie pôstu v predveľkonočnom čase je ďalej pre mňa osobne obdobím, kedy si intenzívnejšie ako inokedy uvedomujem dva veľmi silné protichodné pocity. Smútok aj radosť zároveň, a to v jednej rovine. Smútok z ukrižovaného Ježiša Krista a žiaľ nad Jeho umučením a utrpením a zároveň radosť zo vzkriesenia a teda z nezaslúženej Božej milosti pre nás všetkých. A tým ma obdobie pôstu ďalej posilňuje a uistuje v NÁDEJI, že Pán Boh je blízko pri nás v akejkoľvek našej životnej situácii.“

Lucka Jančová

„V období pôstu sa snažím o vytváranie si intenzívnejšieho času s Pánom Bohom. Konkrétne napríklad častejším premýšľaním nad Písmom alebo zrieknutím sa vecí, ktoré do obdobia stíšenia nepatria. Myslím si, že týmto rozhodnutím človek prenecháva vôľu Pánovi, aby v našich životoch a srdciach mohol konať intenzívnejšie, napríklad aj v období tohto pôstneho času.“

Jakub Olejár

„Čím som starší, tým zisťujem, že pôst má obrovský význam. Je dobré pozrieť sa na svoj život objektívne a snažiť sa eliminovať z neho hriech. Ideálne je prestať s niečím, čo ma odvádza od Boha a doteraz som to toleroval pod zámienkou, že to nie je až také zlé. Taktiež postiť sa v niečom, čo síce nepovažujem za hriech, no mám to veľmi rád, je významné. Pán Boh si to veľmi váží, keď si niečo každodenne odriekam. Znamená to, že mi na Ňom skutočne záleží, že je na prvom mieste. Týmto sa vzťah Boha a človeka veľmi upevní a človek tak môže získať mnohé duchovné dary.“
„Moje dni počas pôstu vyzerajú rovnako ako bežné dni. Rozdiel je v tom, že v mojom vnútri je radosť z prehlbujúceho sa vzťahu s našim Stvoriteľom.“

Vierka Vyšná

„Pôst pre mňa znamená výzvu v striedanosti v jedle, stíšenie sa od zábavy a hlavne duchovnú očistu tela.“
„40-dňový pôst mi dáva príležitosť zamyslieť sa nad sebou, svojím životom, uvedomenie si vlastných chýb, nerestí aj hriechov, očistenie sa od nich pomocou modlitieb, byť bližšie k Bohu, tráviť s Ním viac času, byť pozornejšia k okoliu, pomáhať druhým, modliť sa za nich a tiež pomáhať charite.“

Vierka Bartánusová

„Myslím, že pôst musíme odlišiť od pôstu z dôb Starej zmluvy, resp. dôb raného kresťanstva a dnešnej predstavy pôstu. Pre mňa je to skôr duchovné stíšenie ako nejaký vonkajší prejav.“
„Moje dni počas pôstu nie sú veľmi odlišné od tých bežných.“

Jela Ničová

„Pre mňa je to milostivý čas byť v Božej blízkosti viac ako inokedy. Mali by sme si uvedomiť, aby sme boli milosrdnejší, aby sme dosiahli milosrdenstvo. Máme odpúšťať, aby aj nám bolo odpustené, nesúdiť, aby sme neboli súdení. A akí budeme dobrí, takú dobrotu okúsime aj my.“
„K večeru sa stíšim a premýšľam o celom dni, ráno aj večer ďakujem za všetko, čo som dostala z Božej milosti a prosím o silu, aby som zvládla všetky veci, ktoré sú denne predo mnou.“

RQK 2017 v živote zboru

Za nami je rok 2017, v ktorom sme si pripomenuli 500. výročie reformácie. Mohli sme zažiť podujatia, ktoré posilňovali našu vieru. Človek si povie, za čo je vďačný a do čoho je potrebné vložiť viac energie. Aby sme boli optimistickí, zamyslime sa nad vďačnosťou.

V prvom rade ďakujem za ľudí: či mladí, či starší, každý z nich prispel svojou hrivnou. Nielen účasťou. Niekedy nás to uspokojí. Akoby stačilo, že sme prišli! No v zbere sa veľmi pekne prejavuje generácia, ktorá vymýšľa, pomáha a v úžasnej pokore slúži.

Rok 2017 sme začali športovo: bedmintonovým turnajom; potom veselo – mládežníckym plesom. Až sme prešli k zborovej konferencii, na ktorej sme si dali záležať. Sme za to vďační.

V cirkevnom zbere je naozaj veľa vecí, kde môže byť človek naozaj naplnený. Služieb Božích bolo 386 na rôznych miestach. Nielen v chráme Božom ale i v domovoch dôchodcov. Trochu nám poklesla účasť. Nie moc, ani nie dramaticky. No potrebujeme na to upozorniť. Vďaka patrí paniam kantorkám, že sú vždy ochotné poslúžiť. Aj všetkým, ktorí sa starali a starajú o naše kostoly, aj v dcérocirkvách.

Nie, zmyslom našej viery nie je chodiť do kostola. Zmyslom viery je žiť evanjelium Ježiša Krista vo svojom každodennom živote. Kostol nie je cieľ! Kostol je prostriedok, aby sme to mali ľahšie. Som vďačný za všetku vnútromisijnú prácu v zbere s deťmi, dorastom, mládežou, konfirmandmi, a tiež za biblické vzdelávanie, spevokol, hudobníkov, rodinné spoločenstvo, záhradné kino, ale aj za netradičné veci. Keď si naše sestry len tak sadnú, pletú, hačkujú a nechajú mi nejaký milý obrázok v kancelárii na stole. Nevieť prečo, ale zostáva po nich jahodová vôňa!

Počas celého leta si turisti mohli pozrieť náš kostol a to ešte ako sa ide táto služba vyšperkovať. No sú aj veci, ktoré sú takým varovným prstom. Poviem pravdu, vydesil ma počet nových konfirmandov – 6 osôb v ročníku. Prekvapilo ma to číslo! Naozaj nesmieme zľahkovávať. Lebo nadarmo budú výlety, chaty, zmrzlina - keď nebudú deti! Takže sa tejto úlohy musíme zhostiť. Na druhej strane ma teší záujem dospelých o krst a konfirmáciu. Nastáva paradox. Budeme mať viac dospelých konfirmandov ako detí v prvom ročníku!

Krsty a pohreby boli a sú zhruba na tých istých číslach ako v ostatných rokoch. Ale sobášov bolo podstatne viac. Čiže výhľady do budúcnosti sú optimistické. Viac sobášov rovná sa viac krstov, viac konfirmandov atď. Alebo sa mýlim?

Na záver sa chcem dotknúť volieb dozorcov a presbyterov. Som úprimne rád, že brat dozorca Milan Húdik má podporu všetkých nás. Som rád, že sa nechal prehovoriť a pokračuje ďalej vo svojej službe. Je to verná služba, pri ktorej veľakrát musí prehodiť rodinný program a slúžiť zboru! A pritom nikdy nepovedal nič negatívne alebo slovo nie! Veľmi si to na ňom vážim a prosím Pána Boha za neho, jeho rodinu, aby mal ešte veľa síl.

Na presbyterstvách trochu vznikol problém, že ani po trištvrte hodine sme neboli uznašiaschopní pre nedostatočný počet! Opäť je to služba. Viem, že každý má svoje rodinné a pracovné povinnosti. Aj keď veľmi chce, aj tak sa nie vždy dá. Preto ďakujem za všetkých ochotných, nie len presbyterov, zamestnancov, spolupracovníkov, ktorí svoj čas, prostriedky, dobrotu a pomoc venujú pre zbor, pre cirkev, pre Pána Boha.

Mgr. Marián Bochnička, predsedajúci zborový farár

HOŠPODÁRENIE *našho zboru*

Začiatok roka je vždy vhodným časom pre bilancovanie uplynulého obdobia. Inak to nie je ani v našej cirkvi a v našom cirkevnom zbore. Práve prvé kalendárne mesiace sú obdobím presbyterstiev a výročných konventov, kde sa snažíme zosumarizovať, čo sa v minulom roku podarilo, čo nie, pred akými novými výzvami stojíme a kam sa naše spoločenstvo posúva. Hlavnou úlohou cirkvi je misia, preto práve hodnotenie vnútromisijných aktivít a misie smerom navonok sú jadrom každého nášho hodnotenia. Ale predsa, po svojich predkoch cirkevny zbor zdedil aj množstvo budov a ďalšieho nehnuteľného majetku, o ktorý je potrebné sa starať. Nie preto, že by sme sa chceli zaoberať svetskými starosťami, ale preto, lebo tento majetok nám môže pomôcť naplniť poslanie, ktoré máme.

Z pohľadu ekonomického bol rok 2017 rokom určitého oddychu v cirkevnom zbore. Počas minulých rokov sme v rámci matkocirkvi ale aj dcérocirkví realizovali mnohé väčšie opravy, ktoré si bohoslužobné a iné priestory, ktoré máme, časom vyžiadali. V minulom roku sme chceli dokončiť rozrobené a uskutočniť len drobnejšie opravy. Ďalšou etapou reštaurovania prešiel oltár v hlavnom kostole na Tranovského ulici. Obnovená bola ohrádka a oltár je naozaj už len krok pre svojim dokončením. Chýbajú už len záverečné dolaďovacie práce, jeho farebné scelenie a dorobenie replík sôch dvoch evanjelistov, ktoré sa už pred rokmi stratili. Reštaurovanie oltára bolo veľkou investíciou,

ktorú by si cirkevny zbor bez podpory Ministerstva kultúry Slovenskej republiky nemohol dovoliť. Sme vďační aj všetkým členom zboru, ktorí prispievajú aj svojimi milodarmi, a to aj na opravu oltára.

Veľkým problémom, na ktorý sme narazili, bolo zohnať majstrov na bežné práce, ktoré nám bolo treba uskutočniť. Chceli sme opraviť dažďové zvody na fare či plot v okolí Betánie, viacerí odborníci sa boli na tieto objekty pozrieť, no práce sa zrealizovať nepodarilo. Pravdepodobne je to tým, že v súčasnosti majú stavbári a stavebné firmy mnoho práce a práca, ktorú sme im ponúkali my, nebola pre nich finančne zaujímavá. Veríme, že v roku 2018 budeme úspešnejší.

Aj v roku 2018 je toho pred nami mnoho. Vážne musíme začať uvažovať o opravách ďalších nájomných budov, ktoré nám zabezpečujú príjmy – najmä o budove cirkevného domu a bývalého sirotinca. Aj naša zborová ubytovňa v Ploštíne si pomaly vyžaduje komplexnú rekonštrukciu vonkajšej fasády, dažďových zvodov a strechy. Aj zvony už dosluhujú. Práce je veľa, preto sme vďační, že Pán Boh nám stále posila ľudí, na ktorých sa môžeme obrátiť, ktorí sú ochotní pomôcť. Veľmi sa tešíme na spoluprácu so staronovými a novými presbytermi a veríme, že Pán Boh bude v tejto službe stáť pri nás.

PhDr. Matúš Staňa, riaditeľ FÚ

VOĽBY

MATKOCIRKEV: J. Matys, E. Jančuška, K. Antolová, J. Blcháč ml., M. Fiačan, I. Košík, M. Vrbenský, V. Čajka, M. Pápay, P. Štípala, S. Bullová, G. Blcháč, J. Profantová

IĽANOVO (dcérocirkev): M. Kubová, V. Mikulášová, P. Bežková, S. Havlová, P. Kubová, V. Demenčíková, A. Kráľová, J. Stanovský, E. Múranicová, S. Žiaran, M. Kráľová

LIPT. ONDRAŠOVÁ (dcérocirkev): J. Marko, A. Čániová, V. Fiačanová, E. Cútová, O. Krajčiová, A. Ondrejková, M. Salanciová, M. Uličný, J. Urbanovič

OKOLIČNÉ (dcérocirkev): J. Adame, J. Brtiš, J. Chaloupková, E. Lehotská, J. Salajová, J. Janoška, D. Mikuláš, V. Barteková

Rok 2018 je volebným rokom v celej ECAV. V našom zbore sa po skončení šesťročného volebného obdobia volili presbyteri, zborový dozorca a zástupca zborového dozorca. Zvolili sme týchto delegátov a náhradných delegátov za CZ na seniorálne konventy:

DEMĀNOVÁ (fília) D. Mojšová

PLOŠTÍN (fília): M. Španková

ZBOROVÝ DOZORCA: M. Húdik

ZÁSTUPCA ZBOROVÉHO DOZORCU: E. Jančuška

Súčasťou zvolených presbyterstiev sú predsedníctvo CZ, zástupca zborového dozorca, zborový farár.

RIADNI DELEGÁTI PRE SENIORÁLNY KONVENT: M. Bochnička, M. Húdik, V. Ferenčík, E. Jančuška, J. Matys, I. Košík, J. Adame, J. Chaloupková, A. Čániová, J. Marko, J. Blcháč ml.

NÁHRADNÍ DELEGÁTI PRE SENIORÁLNY KONVENT
J. Stanovský, V. Čajka, D. Mikuláš

Počas roka 2018 budú ďalšie voľby do vyšších cirkevno-organizačných jednotiek, a síce **senior/seniorka, generálny biskup, generálny dozorca a dozorca Východného dištriktu** našej cirkvi.

S VIEROU A ROZUMOM

Doposiaľ sme predstavili už niekoľko ľudí z čela nášho zboru, no až teraz vám prinášame rozhovor so znovuzvoleným dozorcóm nášho cirkevného zboru. Brata dozorcú by ste možno ľahko prehliadli v dave, nesedí na popredných miestach a ani na seba nepúta zbytočnú pozornosť, no jeho vysokologické rozmyšľanie a nekonfliktná povaha prinášajú pokoj do jeho okolia aj prostredia nášho zboru. Bádateľ, športovec, aktívny človek. Bratia a sestry, Milan Húdik.

Milan, sme radi, že sme vás mohli navštíviť a zistiť niečo o človeku, ktorý už 12 rokov stojí spolu s predsedajúcim bratom farárom v čele zboru. Nie ste typ človeka, ktorý by vyhľadával obdiv. Málokedy vás vidím v prvých laviciach kostola, aj keď by ste tam právom patrili. Čím to je?

Nemyslím, že by to bol z mojej strany zámer v zmysle príbehu uvedeného v Evanjeliu podľa Lukáša 14, 7 – 11 (O skromnosti a pravej pohostinnosti). Je pokrytectvo, ak by si niekto naschvál sadol dozadu, aby ho niekto vyzval sadnúť si dopredu, alebo keď si niekto sadne dopredu a bojí sa, že ho niekto pošle sadnúť si dozadu. V prvej lavici som len keď je napr. konvent. Na mojom obvyklom mieste sa mi darí lepšie sa sústrediť a prežiť služby Božie.

Navštívme na chvíľu vaše súkromie a presuňme sa rovno do čias vašich mladých liet a zím. Na čo najradšej spomínate?

Už som vo veku, kedy by spomínanie malo prevládať. V každej etape života sú spomienky, príjemné či menej príjemné. Ťažko vybrať nejakú dominantnú spomienku. Momentálne mi napadá, že v zime bývalo viacej snehu a lyžovali sme od decembra do mája.

Narodili ste sa do rodiny veterinára. K čomu vás vychovávali a viedli vaši rodičia?

Narodil som sa v Martine, nakoľko v Čadci, kde bývali rodičia, nebola nemocnica a aj moji starí rodičia bývali v Martine. Aj krst bol v martinskom evanjelickom chráme. Áno, otec pracoval ako veterinárny lekár a mama ako úradníčka. Rodičia nás oboch so sestrou vychovávali láskavo. Príkladom nás viedli, ako správne žiť. Nepamätám si, že by nás niekedy bili pre niečo. Raz si spomínam,

že sme šli s ocom Tatrou „hadimrzkou“ a nechal ma sedieť v aute, ktoré stálo na kopčeku. Trocha som „manipuloval“ s ručnou brzdou, auto sa pohlo, prešlo na protisvah a zastalo. Nič sa nestalo, ale odvtedy ma už nebrával so sebou (smiech).

A kedy ste sa potom presťahovali do Liptovského Mikuláša?

Okolo roku 1961. Otec bol pôvodom Mikulášan. Ako štátny veterinár bol najprv v Medzilaborciach, potom ho preložili do Čadce a napokon späť do Liptovského Mikuláša.

Mladosť je aj o oficiálnom vzdelávaní. Ktorými školami ste si prešli?

Do základnej školy som začal chodiť v Čadci a po presťahovaní rodiny do Liptovského Mikuláša som základnú aj strednú školu absolvoval práve tu. Potom som pokračoval v Bratislave na Slovenskej vysokej škole technickej (dnes Slovenská technická univerzita) Chemicko-technologickú fakultu, odbor plastické látky so zameraním na chemické vlákna.

Po škole ste sa zamestnali v teraz už nejestvujúcom Maytexe.

Je to tak, samozrejme s ročnou pauzou počas základnej vojenskej služby v Starej Boleslave. Neskôr som pracoval vo Výskumnom ústave chemických vlákien vo Svite. Potom som sa vrátil do Liptovského Mikuláša a pracoval ako vodoprávnik na ONV. Odtiaľ som sa vrátil v roku 1989 k chémii, konkrétne do laboratória ochrany ovzdušia na hygienu. Keď laboratória zrušili, pracoval som ako informatik. Robil som web stránku pre hygienu a bol som správcom počítačovej siete. Po zrušení týchto technických funkcií v roku 2011 som odišiel do predčasného dôchodku. Niečo vyše jedného roka som ešte vypomáhal Ing. P. Gärtnerovi s počítačovou sieťou vo vydavateľstve Tranoscus.

Neboli ste v tom sám. Teplo domova udržiavala pani manželka, s ktorou ste vychovali dvoch synov. Ako sa vám darí udržiavať manželský vzťah?

Sme manželia od roku 1979. Obaja sme absolventi Chemicko-technologickkej fakulty, čo určite malo vplyv na existenciu spoločného chápania rôznych súvislostí života. Vzajomne sa dopĺňame. Nie všetko vyriešime jednomyselne, ale vždy sa dohodneme. Synom som navrhol, že by mohli ísť na chémiu, ale nenútil som ich. Mladší túžil po elektrotechnike a to sa mu splnilo. Starší skončil ekonómiu - podnikový manažment. Keďže manželka mala profesiu konzervárne, tak sme každé leto zavárili. Ona bola odborné vedenie a ja som „prenášal hrnce“ (smiech).

V cirkvi ste začali aktívne slúžiť ako presbyter v roku 2000. Kam siahajú korene vašej viery?

Členstvo v našom zbere je asi od presťahovania do Liptovského Mikuláša. Starý otec bol niekoľko rokov presbyterom a pamätám si, že keď som chodieval na letné prázdniny k starým rodičom, tak sme každú nedeľu chodili do kostola. Stará mama nám

čítavala z Biblie, najčastejšie zo Skutkov apoštolov. K starým rodičom chodievala na návštevu aj sestrička diakonisa Gašková. Vtedy ako malý chlapec som sa čudoval, v akom divnom rúchu chodievala. Ako presbyter som začínal v roku 2000. Zborovým farárom bol vtedy br. Libor Bednár a zborovým dozorcóm bol Janko Janoška, ktorému som bol na konci volebného obdobia zástupcom. V tom istom roku prišiel do zboru aj br. farár Marián Bochnička. Od roku 2006 a potom v rokoch 2012 a 2018 som bol zvolený za dozorca zboru. Od roku 2006 sme s br. farárom „dvojica“ – podľa cirkevno-právnych predpisov zvaná „predsedníctvo“. Myslím, že vychádzame spolu dobre.

Aké boli míľniky vo vašom živote viery?

Ako človek s technickým vzdelaním, kde sa na prvé miesto kladie exaktne poznať jav, o ktorom hovorím, musím povedať, že viera je pre mňa tajomstvo, nie súbor poučiek – ideológia. S pokorou musím vyznať, že žiadne extatické zážitky viery nemám. Viera v zmysle „dôvera a spoľahnutie“ je v mojom prípade skôr cesta – hľadanie i pochybovanie a spoľahnutie. Primárne je viera Božie dielo. Nemožno ju vlastniť, viera je dar. Viera nie je akási „istota“, ale otvorenosť voči nepochopiteľnému – pýtanie sa aj hľadanie,

prosba i dôvera. Tajomstvo viery sa musí zachovať. Veda môže dokázať, ako to vzniklo, ale nemôže povedať tú jedinou vec – prečo? Pri niektorých veciach si treba povedať, že potiaľ som sa dostal a to už nechápem, ale dôverujem, že je to správne.

Od roku 2006 pôsobíte ako dozorca nášho cirkevného zboru. Ako hodnotíte vývoj nášho zboru za tento čas?

Je to relatívne dlhé obdobie. Vykonal sa mnohé veci nielen po materiálnej stránke v zbere, ale našartovali sa aj viaceré aktivity na poli duchovnom. Roztrieštený zbor sa spojil, pomery sa konsolidovali. Myslím, že sa zlepšila vzájomná komunikácia na všetkých úrovniach zboru. Je to všetko závislé od vzájomného porozumenia. Zlepšila sa aj informovanosť členov zboru. Je to

spoločná zásluha bratov farárov a sestry farárky, brata riaditeľa a všetkých pracovníkov na farskom úrade, presbyterov v dcérocirkvách a matkocirkvi, a tiež ochota a štedrosť členov zboru. Nemôžem však celé to obdobie hodnotiť len ako činnosť nejakej firmy alebo spolku. Je tu prítomná aj modlitba, starostlivosť zhora.

V pozícií dozorca budete slúžiť aj v ďalšom období. Aké sú vaše ciele na

najbližších 6 rokov? Mali by sme sa ako zbor opäť niekam posunúť?

Žijeme vo zvláštnej dobe. Nezáujem a ľahostajnosť je jeden z kameňov úrazu. Nebudem spomínať všetko, čo sa musí v zbere každoročne urobiť z hľadiska materiálneho zabezpečenia (údržba, oprava budov, revízie a veľa iného). Aj zložitá štruktúra zboru premietajúca sa do komplikovaných schvaľovacích procesov sa viackrát spomenula, ale nevyriešila sa. Bude nutné zaoberať sa stratégiou, ako osloviť dnešného človeka v neistej dobe. Možno podobné akcie ako spojenie hudby s biblickým textom (ako bolo počas posledných Vianoc) osloví aj tých, ktorým prekáža klasická forma zvesti.

Aké je vaše životné motto alebo obľúbený výrok či biblický verš, ku ktorému sa radi vraciate?

Prvým výrokom je Mt 7, 7 z mojej confirmácie. Chápem to tak, že kedykoľvek nájdeme našu cestu, nájdeme odpoveď, zmysel v tom, čo sa nám deje. A k tomu ešte Kaz 9, 7 – 10. Je to o prežívaní radosti všedného dňa.

Zhovárал sa: Ing. Ján Blicháč

Spracovala: Veronika Motýľová

Foto: Samuel Žiaran, archív ECAVLM

*„Proste a dostanete;
hľadajte a nájdete;
klopte a bude vám otvorené.“
(Mt 7, 7)*

Zborový výlet – Banská Štiavnica

Druhú adventnú sobotu sa uskutočnil zborový výlet do Banskej Štiavnice s cieľom navštíviť zrekonštruovanú Kalváriu a jednotlivé kaplnky predstavujúce Ježišove zastavenia a bolesti panny Márie. V centre mesta sme zaklopali na dvere evanjelického kostola, kde nás srdečne privítal brat kaplán Milan Bartko a porozprával nám zaujímavosti o kostole a cirkevnom zbere. Nenechali sme si ujsť ani vianočné trhy s vôňou sladkého punču. Čerešničkou na torte bola návšteva cirkevného zboru Hronsek. Bratovi farárovi Jánovi Jakušovi ďakujeme za prehliadku artikulárneho kostola a jeho nezabudnuteľnú rozprávanie, pri ktorom ani jedna tvár neostala vážna.

Adventný koncert – Miriam Kaiser

V podvečer druhej adventnej nedele sa v evanjelickom kostole v Liptovskom Mikuláši konal tretí adventný koncert, ktorého usporiadateľom bolo mesto Liptovský Mikuláš. Úvodným slovom všetkých privítal pán primátor mesta Liptovský Mikuláš Ing. Ján Blcháč, PhD., po ktorom už vystúpila huslistka a speváčka Miriam Kaiser so skupinou, ktorú tvoria druhé husle, viola, violončelo, klavír a harfa. Tvorba Miriam Kaiser, vychádzajúca nielen z klasickej, populárnej, ale aj elektronickej a ľudovej hudby, vyjadruje lásku k Slovensku, prírode a Pánu Bohu. Koncert bol doplnený biblickým príbehom, ktorý prečítal náš brat farár Marián Bochnička. Tento večer sme sa opäť o niečo viac priblížili k Vianociam.

Medovníkovanie

Už niekoľký rok držia naše dievčatá z mládeže tradíciu pečenia a zdobenia medovníkov, ktoré potom rozdáujú po vianočných bohoslužbách. Tentokrát boli v oslabení, keďže mnoho dievčat bolo z dôvodu choroby P(ečenia)N zaneprázdnené, ale aj tak sa im podarilo vytvoriť v teple Domčeka množstvo dobrôt. Vy všetci, ktorí ste boli na silvestrovských službách Božích, ste si mohli domov odniesť maličký darček – medovníček s biblickým veršom, previazaný stužkou.

Vianočný organový koncert

V podvečer vianočného sviatku narodenia Božieho Syna (25. 12. 2017) sa Boží chrám vo Vrbici celkom naplnil. Aj tento rok sa konal vianočný organový koncert, na ktorom vystúpil organista Metod Rakár a študentka operného spevu Anna Droppová. Zazneli krásne skladby vážnej hudby s vianočnými motívami, pomedzi ktoré brat farár Marián Bochnička čítal biblické príbehy rozprávajúce o príchode Ježiša Krista na tento svet. Koncert bol tak spojením hudby a Božieho slova. Hudba potešila každé umelecké ucho a Božie slovo sa stalo svetlom pre každé túžobne očakávajúce srdce.

Koledovanie a heligonkári zo Zemplína

Čas vianočný sme v našom cirkevnom zbere mohli prežiť o čosi viac radostnejšie aj vďaka našim koledníkom. S hudobnými nástrojmi, lúbeznými hlasmi a s Božím slovom chodili „od domu k domu“ a navštívili naše dcérocirkvi a filiálky – Okoličné, Liptovskú Ondrašovú, Iľanovo a Demänovú. Radostné tváre a vďačné srdcia starčekov, rodičov či starých rodičov vytvorili tie najzázračnejšie a čarovné okamihy.

V piatok 29. 12. 2017 sme v Evanjelickom cirkevnom dome privítali medzi sebou Zemplínskych heligonkárov s piesňami a koledami vo východoslovenskom nárečí.

Bedminton

7. ročník trojkráľového bedmintonového turnaja sa uskutočnil tradične na sviatok Zjavenia Krista Pána mudrcom (sobota 6.1. 2017), avšak prvýkrát na inom mieste – v telocvični na Základnej škole Demänovská cesta. Prihlásilo sa 23 tímov, ktoré si zmerali sily v troch kategóriách. Atmosféra bola zdravo súťažná a až neskutočne priateľská. Človek sa niekedy cítil ako na rodinnej oslave. Na svoje si prišli aj nadšenci stolného tenisu, spoločenských hier a tiež milovníci koláčikov, kávy a čaju. Vďaka patrí organizátorom, súťažiacim, divákovi a v neposlednom rade aj našim bratom kuchárom za skvelý guláš.

NTM opäť aj v našom meste

V duchu tohtoročného motta Národného týždňa manželstva „Manželstvo ako umenie lásky“ sa aj mikulášski organizátori (medzi nimi aj zástupcovia nášho zboru) snažili inšpirovať manželské páry pestrou ponukou zaujímavých podujatí. Týždeň sa začínal kulinársky a hudobne ladenou romantickou večerou, pokračoval interaktívnou ukážkou baristického umenia prípravy dobrej kávy, ako aj umením sa zabávať pri kvíze a párových súťažiach, až sa skončil pri rodinnom korčuľovaní s ukážkou krasokorčuľovania. V spolupráci s Múzeom Janka Kráľa sa páry ale aj verejnosť mohli v priestoroch Tatrína oboznámiť s príbehmi významných mikulášskych manželstiev, ako boli Hodžovci, Stodolovci či Martinčekovci (výstava pokračuje až do konca mája) a rodiny s deťmi sa zas mali možnosť „ponoriť“ do sveta hlbokomorských rozprávok v Liptovskej galérii Petra Michala Bohúňa (výstava pokračuje do konca marca). Obe tieto inštitúcie poskytli v rámci NTM spomínané výstavy pre manželov zdarma. Viac informácií spolu s videozostrihom a fotkami nájdete na www.ntmlm.sk **(red.)**

Biblia národov

Pred poslednými Vianocami naša staršia mládež hostila brata farára Stanislava Kaczmarczyka a v nedeľu 4.3.2018 prišiel rad aj na jeho syna, riaditeľa českej pobočky misijnej organizácie Wycliffe Daniela Kaczmarczyka s manželkou Zuzkou. Otvorená prednáška o procese a súčasnom stave prekladu Biblie do reči každej jazykovej skupiny sveta pritiahla naozaj všetky generácie. Daniel so Zuzkou nás najskôr priblížili ku kultúram rôznych národov cez chvály spievané čiastočne v afrických jazykoch, aby nám potom cez príbehy českých a slovenských misionárov predstavili stav a prácu súvisiacu s prekladaním Biblie po celom svete. Vedeli ste, že na svete je 6918 jazykov, vrátane variantov posunkovej reči (posunková reč sa líši v každom národe) a aspoň časť Biblie je zatiaľ preložená len do 3312 jazykov? Prekladatelia idú často na miesta, kde nevstúpila ešte noha žiadneho misionára, alebo sú takéto aktivity pod prísny drobnohľadom. Riskujú svoje životy, len aby každý mohol počuť dobré správy o živote v Pánovi Ježišovi vo vlastnom jazyku. Sú to novodobí Cyrilovia a Metodovia, ktorí potrebujú našu modlitebnú podporu. Ak by ste sa o tom veľa chceli dozvedieť viac, navštívte webovú stránku www.wycliffe.sk alebo www.wycliffe.org. **(red.)**

Nažité v žite

11.3. sme opäť hostili Marušku Skonc (Kožlejevú) s priateľmi. Po siedmich rokoch vydala pokračovanie svojej prvej knihy „Ako chytať v žite“ s príznačným názvom „Nažité v žite“. V prvej knihe dala na papier príbehy o tom, ako sa učila kráčať cestou, na ktorú nás pozýva Pán Ježiš, plné nevšedných zákutí a milých príhod. Teraz prišiel čas pretlmočiť to, ako príbeh nasledovania a vedenia pokračuje. Podvečer s predstavením knižky, jej ilustrácií a samotného procesu tvorby priamo z úst autorov dopĺňali jemné melódie klavíra spod rúk Andreja Velebira a gitary so spevom v podaní Dušana Havrillu. Prijemnú atmosféru dotvorila krásna výzdoba a chutné občerstvenie z dielne našich dievčat. **(red.)**

Z KNIHY:

„A keď ani Ježiš nemal stopercentnú úspešnosť svojho učenia, prečo by som si ja mala myslieť, že to budem vedieť lepšie? Ľudia budú odchádzať. Aj tí, u ktorých sme to ozaj nepredpokladali. Na tú bolesť sa treba pripraviť. Ako také analgetikum som si napísala na malú kartičku: milovať za každých okolností, dať toľko šanci, koľko by dal Ježiš, povedať pravdu, ukázať milosť, veriť, že toto nie je koniec ich príbehu.“

Knihu si môžete kúpiť na www.porta.sk

Z RECENZÍ:

Zázraky. Možno sa nedejú a možno sú všade okolo nás – záleží na tom, ako sa pozeráme na svet. Maruška zázrakom verí, pretože ich prežíva každý deň aj v úplných maličkostiach a nám ukazuje, ako ich neprehliadať.

Emília Mihočová, šéfredaktorka časopisu eVýchod

Maruška žije príbeh, kde je prirodzené a nadprirodzené tak blízko seba, až to splyva do jednej reality. Božie kráľovstvo je kráľovstvom vzťahov, ktoré nepozná hranice štátov a kniha je perfektnou pozvánkou do dobrodružstva, ktoré Boh prichystal pre každého z nás. Nechajme sa inšpirovať k odovzdaniu, vedeniu, obeti.

Peter Podlesný, zakladateľ online magazínu muzom.sk

LENT-PAŠIE

SPEVÁCKY ZBOR Z MINEAPOLIS (USA)

28.3.2018 / 17:00 / Hl. kostol

31.3.2018
8:30 - 19:30
Stará fara

Zoznam tematických blokov na nástenke pri kostole a na www.ecavlm.sk

BIELOSLOBOTNÉ MONLITBY

POSVIACKA NOVÝCH PRIESTOROV ŠKÓLKY

7.aprila 2018 / 10:30 / Ev. materská škola

(predtým aj služby Božie v Palúdzke o 9:00)

Zápis do škôlky pre rok 2018/2019 bude 25.-26.aprila 2018

www.magdalenka.ecavlos.sk

I20 ROKOV TRANOSCIA

Slávnostné služby Božie s televíznym prenosom | 14.4.2018 | 9:00 | Hl.kostol

TATRÍN DOSTANE NOVÝ VSTUP

Ako ste si mali možnosť všimnúť, postupne dochádza k terénnym úpravám pred Tatrínom. Po vyrúbaní už nebezpečných a cloniacich drevín bude nasledovať vybudovanie bezbariérového vstupu s parkovými terénnymi úpravami tak, aby k 170. výročiu vyhlásenia Žiadostí slovenského národa, spísaných práve na našej Starej fare, bolo všetko hotové.

Z NAŠICH MATRÍK (2.12.2017-14.3.2018)

Pokrstení boli: Siwinska Bianka, Toporová Laura, Jančuška Samuel

Konfirmovaný bol: Guráň Michal

Zosnulí: Durná Mária (83), Halahijová Božena (81), Kudla Michal (63), Kovalčíková Marta (86), Makarová Zuzana (96), Husárik Karol (51), Staroňová Lídia (77), Bašistová Elena (86), Moravčíková Elena (74), Kráľová Mária (95), Vyparinová Mária, Cibáková Anna (95)

Cirkevný zbor ECAV
na Slovensku
Liptovský Mikuláš

ZVESTI - občasník cirkevného zboru ECAV Liptovský Mikuláš

Ročník 22 / číslo 1 / 16.3.2018 / Vychádza pre vnútornú potrebu cirkevného zboru / Redakcia: Ing. Ján Blcháč ml. (obsah a grafika), Veronika Motýľová (obsah) / Gramatická korektúra: Zuzana Zimániová / Vydáva: Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Liptovský Mikuláš

Kontakt: info@ecavlm.sk, 044-5522146

Vytlačil: Tranoscus, a.s. v náklade 400 ks.

ZVESTI V PLNOFARBENEJ VERZII A ČLÁNKY V NESKRÁTENEJ PODOBE NÁJDETE NA NAŠOM WEBE WWW.ECAVLM.SK

PRISPENÍM NA ZVESTI PODPORUJETE SLUŽBU NÁŠHO REDAKČNÉHO VÝBORU ZAHŔŇAJÚCU:

NÁŠ WEB ECAVLM.SK, ZASIELANIE NOVINIEM EMAILOM, ZVESTI, FOTO A VIDEO DOKUMENTÁCIU NAŠICH AKCIÍ, UDRŽIAVANIE NÁSTENOK, A POD.